

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДЕМ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

АМЕРИКА И НЕМАЧКА

— Пропаст акције немачких агената —

У циљу, да осујете ма-
квју акцију Америке у
корист Савезничких држа-
ва, Немачка је још од са-
мог почетка рата била ан-
гажовала масу агената и
шпијуна, који су имали да
подривају државни орга-
низам слободних америч-
ких република. У тој свр-
си берлинска влада је по-
трошила многе милионе у
току више од две и по го-
дине дана. Била је ств-
рена читав једна потајна
организација, која је била
готово држава у држави.
Њен центар налазио се у
Сједињеним Државама, о-
дакле се гранала на све
стране Америке, продиру-
ћи и у најзабаченије кут-
ке ове.

До прекида америчко-
немачких односа овој ор-
ганизацији био је најглав-
нији задатак, да врши у-
тицај на америчку јавност
и да развија пацифистич-
ко расположење код гра-
ђана Америке, управо, да
чини све могуће, како би
се Америка спречила, да
интервенише на страни Са-
везника. У том циљу по-
крнети су и нарочити ли-
стови, а покушало су и са
потплаћивањем штампе, у
чему се наравно није ус-
пело. Немачки агенти, вр-
бовани углавном из редов-
ва Германо Американаца,
радили су дано ноћно, да
Американце убеди, како
је за њих најбоље, да се
држе политике стриктне не-
утралности.

Али, када су Сједињене
Државе, огорчене већ до
крајњих граница, прекину-
ле односе са Немачком,
ова германска организаци-
ја почела је да дела. Њен
план је био, да баца у
ваздух фабрике муниције
и радионице бродова, да
онеспособи немачке интер-
ниране бродове, да поквар-
и жељезничке пруге и по-
руши важније мостове, а
пре свега да убије више
истакнутих личности у А-
мерици. Али је цео овај
план откривен и осујећен.
Настало је хапшење нема-
чких агената, и у кратко-
ме времену Сједињене Др-
жаве биле су очишћене од
кајзерових најамника.

Пошто је пропао мане-
вар да се Јапан доведе у
конфликт са Сједињеним

Државама због њихових
интереса у Мексику, не-
мачка влада усвојила је
једну нову политику према
Америци. Њени агенти у
Јужној Америци и они, који
одеху избегли из Сједиње-
них Држава добили су на-
лог, да у јужно-америчким
републикама стварају не-
реде и побуне. Циљ бер-
линске владе је јасан. Она
хоће да одврати пажњу
Сједињених Држава од Е-
вропе, да би се ове за-
интересовале унутрашњим
питањима саме Америке.
Покушало се најпре са не-
редима у Мексику, као нај-
ближем Сједињеним Држа-
вама. Али су Мексиканци
овога пута увидели, да би
по њих било врло ризично
стварати конфликт са њи-
ховим моћним суседом да-
нас, када је он у једном
снажном Савезу, на чијој
су страни све шансе побе-
де. Мексико је остао пот-
пуно неутралан.

Рат између Сједињених
Држава и Немачке имао
је силног утицаја на све
слободне америчке репу-
блике. Оне су редом све
почеле да се солидаришу
са политиком Вашингтона,
а неке су ставиле на рас-
положење Сједињеним Др-
жавама своје снаге и своја
средства. Све владе јужно
америчких држава солида-
рисале су се са вашинг-
тонском и испољиле су
готовост, да и саме у згод-
ном моменту интервенишу.

Пред оваквом ситуаци-
јом и увиђајући, да се цео
један континент, чији су
извори и средства неисцрп-
ни, диже против њих, Нема-
ци су прибегли крајњим
мерама. Они су од немач-
ких поданика, затечених у
Америци организовали бун-
товничке чете и почели
стварати нереде у циљу,
да изазову револуцију. По-
буна Немаца избила је
најпре у Уругвају и по-
чела нагло да се шири.
Ради тога је одмах мобили-
сана цела војска Уругва-
ја, и настале су борбе између
ове и побуњеника. Да би
спречиле ширење покрета,
остале јужно америчке ре-
публике, а нарочито Бразилија мобили-
сале су такође трупе, за-
твориле границе и поста-
виле на њима јаке страже.

Тиме је покрет Немаца
остао потпуно локализо-
ван, где ће у току неколи-
ко дана бити без муке у-
гушен.

Може се као извесно
сматрати, да је и овај по-
следњи покушај Немаца
већ пропао. Његово деј-
ство биће супротно ономе,
које су Немци од њега
очекивали. Већ постојећа
солидарност америчких ре-
публика утврђена је сад
дефинитивно, а Немачка
може данас бити на чисто
с тиме, да је против себе
подигла цео амерички кон-
тинент, који неће оклевати,
да своју најширу помоћ
укаже Савезницима у бор-
би против општег непри-
јатеља човечанства и кул-
туре.

Страна штампа

Немачка и Кина

«Хамбургер Фремденблат»
«Један факат је извештај. Пред-
седник кинеске републике оду-
про је се свим силама прекиду
односа са Немачком. Али, он се
морао триконтити вољи својих
министра а нарочито министра
спољних послова Ву Тинг Фан-
ка, који је потпуно американи-
зован. Овај је умео придобити
парламент и сенат. Под тим у-
тицајем, Кина је пришла Спо-
разуму.

Кинези уображавају, да ће их
Јанген (Американци) штитити
против московског меџде, ја-
панског шакала и енглеског бул-
дога. Како могу то веровати?
Очевидно Америка сама није
водила политику колонијалних
концесија у Кини али зар Кина
мисли, да ће задржати немач-
ке колоније Тиен Чан и Хан
Кеу, које је конфисковала? Сје-
дињене Државе заинтересоване
су у Кини. Оне покушавају да
споје америчке и енглеске ин-
тересе у Кини и да у рату са
Немачком обезбеде Америку про-
тив напада од стране Јапана.
Кинези су не мањг одговорни
за прекид односа са нама. Не-
мачка то неће зборавити.

Нови руски режим

«Журнал де Женев». «Власт
је у Русији успостављена и по-
јачана сусретом двеју снага, ко-
је су учиниле узјамне CONCE-
СИЈЕ и постепено се зближиле:
снага Думе и радника. Цео на-
род подривавајући ту и цркву
једнодушно је уз нови режим
а рат води један комитет, са
стављен од Љзова, Миљкова,
Керенског, Чингарјева и Тереш-
ченка, који је можда најбољи
у целој Европи.

Америка у рату

«Политикен» (Копенхаген):
«Мало је вероватно, да ће се
Немачка и Сједињене Државе
одмах sukobити у директној
борби, али Америка финансиј-
ском потпором, коју ће дати
својим новим Савезницима, по-
стаће можда најопаснија међу
противницима Немачке, који са-
да чине најмоћнији савез, од

како постоји свет.»

«Трибин де Женев»: «Ула-
зак Америке у рат појачаће још
већма одлучност руског народа
за настрвљење рата. Млада
руска демократија неће хтети
да се покаже мање енергична и
одушевљена у борби против
феудалног монархизма него ста-
ра вашингтонска демократија.»

Црна Гора у рату

— „Како је Црна Гора заведена за
Голеш планину“ —

Под горњим насловом у на-
ставцима доноси српски лист
«Србобран», који излази у Њу-
јорку, у Америци у 385 броју од
23 фебруара 1917. године сле-
дећи чланак:

«Црногорци, све отреситији и
по племенима виђенији људи,
на моме пролазу преко Црне
Горе у новембру и децембру
1915. причали су ми ово:

«У почетку рата добио је
краљ Никола неколико милиона
круна с обавезом да црногор-
ска војска не продира дубље у
Херцеговину и Босну, где је по
неки пут било врло мало аус-
тријске војске и да обуздава
Херцеговце. Ланац је био стал-
но границом. Паштровиће, Буд-
ву и Грбљу Аустријанци су пре-
пустили црногорској војсци без
икакве борбе као терен који је
требао да буде у црногорској
ратној зони, ради сигурних ве-
за са Цетињем, Књаз Петар,
најмлађи краљев син, са штабом
Ловћенског Одреда, седео је ко-
мотно у Будви, одакле се ре-
довно састајао са командантом
Которске Посаде. Чакриче, на
северу Аустријанци нису бра-
нили због непосредне близине
српског фронта на Дрини. И
стига 17—20 авг. 1914. Аус-
тријанци су напали билећи
фронт и заузели црногорске по-
ложје који су отварали пут за
Никшић, али су их по вишем
наређењу 21. авг. напустили и
повукли се на, много слабије,
пограничне старе своје положаје.
На херцеговачком фронту било
је окршаја, борбе, особито на
Грхову и Троглаву, али су те
борбе изазивали својевољно ко-
мандаати појединих јединица».

Исто сам, касније, кад сам
стигао на Цетиње, чуо и од мно-
гих, виших државних чиновни-
ка, сфицира и других народних
људи. У осталом то се све ви-
дело осећало и о свему јавно
говорило. Црна Гора била је
мала, за 2—3 дана могла се
прећи уздуж или попречно, вој-
ска се, већим делом, снабдевала
храном и оделом од својих ку-
ћа и све што се радило и го-

ворило на фронтима знало се
за два—три дана и у послед-
њем црногорском селу. Једном
речију, знао је свако, ко се ба-
ви политиком, за закулисне ве-
зе Цетиња са Аустријом.

Престолонаследник Данило,
који се после објаве рата пре-
селио из Бара на Ријеку Црно-
јевића, да тамо настави исти
свој беспосличарски живот, до-
вачки и рибарски шпорт по
Скадарском Блату, у сред ра-
та, здрав и читав иде ван отаџ-
бине и у Швајцарској прегова-
ра са грофом Бекендорфом,
повереником немачких цареви-
на, о продаји и предаји несрећ-
не Црне Горе!

Књаз Мирко, други син кра-
ља Николе, наставља свој раз-
вратни живот у својем дворцу
код Подгорице; вози се на ау-
томобилу са својим куварицама
по Црној Гори и зауставља уз
пут црногорске сељаке и се-
љанке, грди пред њима Србију
и Русију, велича немачку снагу
и хвали аустро-мађарску «по-
литику», тера аустрофилску
пропаганду!

Књаз Петар, трећи син кра-
ља Николе, као командант Лов-
ћенског Одреда, са седиштем у
Будви, под топовским цевима
аустр. флоте, приређује забаве
и концерте на којима се сви-
рају аустријске и бугарске хим-
не; тражи по Паштровићима
и по Грбљу «великокрпску про-
паганду» и прегови и хапси
свесне и честите Србе; држи
телефонску везу између Будве
и Котора; приређује банкете
аустријским сф. ђирима и пре-
говара са аустријским пуковни-
ком Хупком на очиглед црно-
горске војске и српског грбљ-
ског становништва; одржава
сталну, директну везу између
Беча и Цетиња!

Може изгледати невероватно
али је на жалост, истина, да је
књаз Петар, син и мезимац це-
тињског краља, краља једне срп-
ске државице, приређивао бак-
љаде и наредио да му музика
свира бугарску химну кад је па-
ло Душаново Скопље, кад су у

У СРПСКОЈ КЊИЖАРИ М. РИСТИВОЈЕВИЋА

На кеју уз ресторана Београд
улица Ники 35. Солун

Могу се добити: Граматике
оригиналне Метода Гаспејото-Са
уер од Војислава Петровића Српско
француске и Српско енглеске
Речници Стевоваћа Српско
француски и Француско српски
повезани уједно и засебно.

Мали фотографисани францу-
ско српски.

Српске књиге све које су и-
зашле из штампе у Солуну за
време овог рата.

Речници за почетнике Срп-
ско француски и Српско тали-
јански.

Речник Српско Енглески и ен-
глеско српски од Луја Кана.

Календари српски од фине
хартине са сликом Његовог Ве-
личанства Престолонаследника
Александра.

Сифилис и све венеричне
болести лечи са потпуним
успехом

директор болнице венеричних
болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу
прима у својој клиници
од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Егнатија бр. 314.

Нове књиге

Изашле су из штампе и пу-
штене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Ла-
заровића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипиња
Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову
1389. год. у народним песмама.
Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Василија Качандовићева. Це-
на 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Василија Качандовићева. Це-
на 1'50 д.

Божур. Српска читанка. При-
редиле: Љуб. Карчевићева и Васи-
лија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л.
Вркића, новинара, у уредништ-
ву «Велике Србије» у Солуну,
на чију се адресу треба обра-
ћати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића на-
меника, на служби при Финан-
сијској Делегацији у Солуну;

3) У књижари српских књи-
га уз ресторацију «Београд» у
Солуну;

4) На фронту овлашћен је г.
М. Богдановић, фотограф, да
скупља претплату и врши по-
ручке.

Част нам је ставити до знања српској војсци и
српској публици, да смо у Солуну, морско приста-
ниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом
српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна
вина талијанска, француска и грчка а такође и фран-
цуски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба
за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици мо-
лимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Уредништво „Вел. Србије
прима огласе по умереној цени.

Књижара

РАДИУМ

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних
књига: француских, енглеских и талијанских. Про-
дајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, арти-
кала и прибора фотографских најпрестижнијих фаб-
рика «Кодак» и «Лимијер».

Извршује све фотографске радове за 24 часа.
Огромно стовариште парфимерије и артикала
за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских
потреба. 2—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника« тај ће се уверити
о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље
пуше само цигарете из прве и највеће фабрике
цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван
СВИХ ВРСТА.

Награђена првм највећом наградом на изложби
у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито
„Миродато« и дуван за луле.

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^о ЛТД. СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна
мушема. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Париска хируршка зубна клиника Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички
радови извршују се у кратком
року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и
све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама
поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има
новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе
и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1'---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50